

De Minister van Financiën

HET STABILITEITSPROGRAMMA

VAN BELGIË

(1999 - 2002)

18 december 1998

INLEIDING

Dit stabiliteitsprogramma sluit aan op het convergentieprogramma van december 1996. De belangrijkste pijler daarvan was de vermindering van het overheidstekort tot een niveau dat aanzienlijk lager ligt dan de referentiewaarde van 3% die in het Verdrag van Maastricht is vastgelegd.

De naleving van deze doelstelling en de hoge mate van convergentie die door België is verwezenlijkt, stelden ons land in staat deel uit te maken van de 11 landen die vanaf 1 januari 1999 aan de eerste fase van de Economische en Monetaire Unie (EMU) zullen deelnemen. De EMU is zowel het eindpunt van een proces als het begin van een nieuwe integratiefase voor de Europese economieën.

De Lid-Staten erkenden dat de overgang naar de eenheidsmunt een strenger toezicht en een versterkte coördinatie van het economisch beleid binnen de eurozone zal vereisen. In dit kader heeft de Europese Raad van Amsterdam in juni 1997 een resolutie betreffende groei en werkgelegenheid goedgekeurd. Deze resolutie had tot doel een nieuwe impuls te geven aan het coördinatieproces door de werkgelegenheid op de eerste plaats te stellen binnen de Europese Unie.

Dit werd bevestigd door het organiseren, in november 1997, van de buitengewone Europese Raad van Luxemburg. Toen werd beslist om, één maal per jaar, op niveau van de Unie, "*richtsnoeren voor de werkgelegenheid*" goed te keuren die gebaseerd zijn op een analyse van de situatie van elke Lid-Staat. Elke Lid-Staat heeft zich er in Luxemburg ook toe verbonden een nationaal actieplan voor de werkgelegenheid uit te werken waarbij men zich op de Europese richtsnoeren baseert. Aldus heeft de Belgische Regering, in april 1998, het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid voorgelegd aan de Europese Commissie. Op 10 december jl. heeft de Belgische Regering een voorontwerp van wet goedgekeurd dat tot doel heeft de uitvoering mogelijk te maken van de delen van dit Plan die bij wet dienen te worden geregeld. Met toepassing van de besluiten van de Europese Raad van Cardiff, heeft de Regering ook een verslag aangenomen betreffende de recentelijk geboekte vooruitgang inzake structureel beleid.

Teneinde de goede werking van de EMU te verzekeren, werd op de Europese Raad van Amsterdam ook het Stabiliteits- en Groeipact goedgekeurd. Dat Pact heeft tot doel de aandacht te vestigen op het belang van een handhaving van gezonde overheidsfinanciën ter versterking van de voorwaarden die gunstig zijn voor prijsstabiliteit en voor een sterke en duurzame groei die de werkgelegenheid bevordert.

In dit kader hebben de Lid-Staten zich ertoe verbonden een begrotingsdoelstelling op middellange termijn na te leven die een evenwicht benadert of een overschot vertoont, om de automatische stabilisatoren hun gang te kunnen laten gaan in een periode van economische vertraging en de houdbaarheid van hun overheidsfinanciën op duurzame wijze te waarborgen.

Bovendien hebben de Lid-Staten zich ertoe verbonden om, vóór eind 1998, een stabiliteitsprogramma voor te leggen teneinde hun begrotingsdoelstellingen voor de middellange termijn voor te stellen, en aldus de coördinatie van het begrotingsbeleid op Europees vlak te vergemakkelijken.

Overeenkomstig deze verbintenis, heeft de Belgische Regering haar eerste stabiliteitsprogramma voor de periode 1999-2002 goedgekeurd. Dit ligt in de lijn van de continuïteit van de verbintenissen die de Regering is aangegaan, onder meer in het convergentieprogramma van 1996 en tijdens de besprekingen ter voorbereiding van de Europese top van 1 mei 1998. Het bevestigt de wil van de Belgische overheid om in de toekomst een begrotingsbeleid na te streven dat overeenstemt met de doelstellingen op middellange termijn uit het Stabiliteits-en Groeipact.

Dit document beschrijft allereerst de hoge mate van convergentie die tot op heden door België is verwezenlijkt, in het bijzonder wat de vermindering van de overheidstekorten betreft. In het tweede deel worden de Belgische overheidsfinanciën voor het jaar 1999 onderzocht. Daarna volgt een gedetailleerd onderzoek van de grote krachtlijnen van de begrotingsstrategie voor 2000-2002.

*

* *

1. DE HOGE GRAAD VAN DE IN 1995-98 VERWEZENLIJKE CONVERGENTIE

1.1 Economische convergentie

Sinds de beslissingen van de Europese Raad van mei jl., die bevestigden dat België voldeed aan de convergentiecriteria uit het Verdrag van Maastricht, zijn de prestaties van ons land versterkt.

De wisselkoersstabiliteit van de Belgische frank binnen het Europees Monetair Stelsel en, ten opzichte van de Duitse mark, was opmerkelijk.

Inzake inflatie hebben de recente ontwikkelingen de uitstekende prestatie van de voorbije jaren versterkt, en kon de grens van een jaarlijks gemiddelde van 1% worden benaderd.

De geloofwaardigheid van de verbintenissen van de overheid op het monetaire vlak, die voortdurend versterkt zijn door de gunstige budgettaire verwezenlijkingen, verklaart ook waarom, ten opzichte van de drie landen van de eurozone met een zeer laag inflatiepercentage, het verschil van de langetermijnrente gehandhaafd is op 10 basispunten in de loop van de eerste tien maanden van 1998. Dit verschil is te vergelijken met het in het Verdrag van Maastricht bepaalde verschil (200 basispunten). Het verschil tussen België en Duitsland inzake kortetermijnrente is sinds meerdere jaren nagenoeg verdwenen.

De consolidatie van de monetaire en financiële stabiliteit -- in een moeilijke internationale context -- werd versterkt en ondersteund door de positieve algemene economische prestaties van België. De werkloosheidsgraad bedroeg in juni 8,8 %, wat aanzienlijk lager is dan het Europees gemiddelde van 10,1%. Dit resultaat toont aan dat het werkgelegenheidsbeleid van de Regering z'n vruchten afwerpt. Het geeft ook de duurzame reële groei weer -- ongeveer 3 % -- van de Belgische economie in 1997-98.

Het feit dat België aldus weer een zo hoog activiteitsniveau kon hervatten op hetzelfde ogenblik dat z'n begrotingstekort tot ver onder de 2% daalde, illustreert de blijvende voordelen die ons land en de Belgische bevolking kunnen verwachten van de saneringsinspanningen van dit decennium.

1.2 Vermindering van het begrotingstekort

De vermindering van het tekort dat dit jaar wordt verwacht ten opzichte van 1995 (minimum 2,3 punten van het BBP) is aanzienlijk. Hierdoor kan de Belgische begrotingsconvergentie een voorsprong hebben van één jaar ten opzichte van het vermoedelijk scenario dat in het convergentieprogramma van België van december 1996 is voorgesteld.

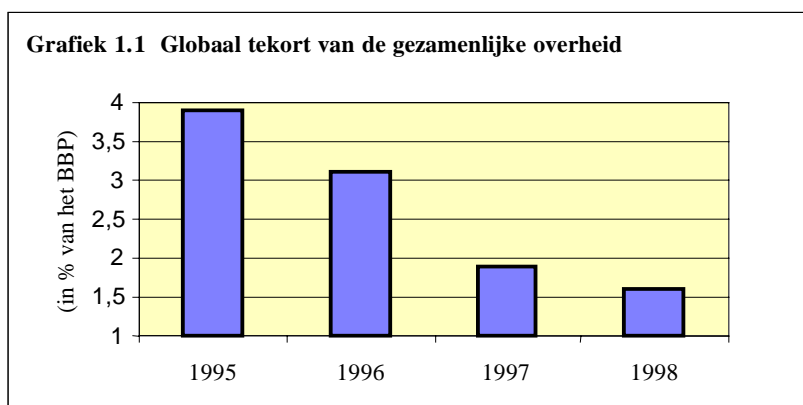
Tabel 1.1 - Evolutie van de toestand van de overheidsfinanciën (in % van het BBP)					
	1995	1996	1997	1998	Verandering 98/95
Ontvangsten	46,8	47,2	47,2	47,0	+0,2
• Fisc. ontvangsten	30,7	31,1	31,6	31,7	+1,0
• Sociale bijdragen	14,7	14,4	14,3	14,1	-0,6
• Andere	1,5	1,7	1,4	1,2	-0,3
Primaire uitgaven	41,9	41,8	41,2	41,0	-0,9
Primair overschot	5,0	5,4	6,0	6,0	+1,0
Interestlasten	8,9	8,5	7,8	7,5	-1,4
NFB ¹					
• Verwezenlijkingen	3,9	3,1	1,9	1,6	-2,3
• Convergentiepr. van 96	4,1	3,4	2,9	2,0	-2,1
Schuldgraad					
• Verwezenlijkingen	131,3	126,9	122,1	117,5	-13,8
• Convergentiepr. van 96	133,7	130,4	127,0	124,1	-9,6

¹ *Netto financieringsbehoefte.*

Deze duidelijk gunstigere evolutie dan voorzien, is een direct gevolg van de betere prestatie in 1997 waardoor een begrotingstekort kon worden opgetekend dat 1 punt lager is dan de oorspronkelijk door de federale Regering bepaalde doelstelling. Deze prestatie vertaalt :

- enerzijds, de voorzichtige macro-economische en financiële hypothesen die bij de opmaak van de begroting 1997 in aanmerking werden genomen ;
- anderzijds, de wil van de verschillende overheidsniveaus om opnieuw te komen tot gezonde overheidsfinanciën. Alle entiteiten van de overheid hebben er inderdaad toe bijgedragen dat het begrotingstekort vlugger daalt dan was gepland.

De betere verwezenlijkingen in 1997 hebben zich vertaald in gunstigere vooruitzichten voor het jaar 1998, aangezien het verwachte globaal overheidstekort tot maximum 1,6 % van het BBP is teruggebracht (zie grafiek 1.1).

Wanneer we kijken naar de gehele periode 1995-98, toont tabel 1.1 ook aan dat de vermindering van het tekort tot stand is gekomen door een aanzienlijke verbetering van het globale primaire overschot, gekoppeld aan een nieuwe daling van de interestlasten. Wat deze verbetering betreft, is 80 % het gevolg van een vermindering van de ratio van de primaire uitgaven

en de overige 20 % is het gevolg van een stijging van de ratio van de totale overheidsontvangsten.

Bovendien wordt opgemerkt dat de ratio van de totale ontvangsten is gestabiliseerd vanaf 1996. Dit is toe te schrijven aan :

- enerzijds, de toename van de fiscale ontvangsten in % van het BBP in 1997, wat grotendeels wordt verklaard door de totale winst die is verwezenlijkt inzake vennootschapsbelasting (+ 0,35 % van het BBP), ingevolge de stijging van de bedrijfswinsten en een betere belastinginning ;
- anderzijds, een aanzienlijke en structurele vermindering van de sociale lasten op de arbeid, waardoor samen met de gevolgen van de loonmatiging, de ratio van de effectieve sociale bijdragen met 0,6 % van het BBP kon dalen.

	1995	1996	1997	1998	Verandering 98/95
Entiteit I ²					
Ontvangsten	33,7	34,0	33,9	33,9	+0,2
Primaire uitgaven	29,4	29,4	28,7	28,6	-0,8
Primair saldo	4,3	4,6	5,2	5,3	+1,0
Entiteit II ²					
Ontvangsten	14,7	14,9	15,1	14,8	+0,1
Primaire uitgaven	14,0	14,0	14,3	14,2	+0,2
Primair saldo	0,7	0,8	0,8	0,6	+0,1

¹ De bedragen van de primaire ontvangsten en uitgaven stemmen niet overeen met de gegevens vermeld in tabel 1.1, waar de dubbele tellingen van bepaalde verrichtingen die zowel zijn opgenomen in "primaire uitgaven" voor de ene entiteit als in "ontvangsten" voor een andere entiteit, zijn weggewerkt. Deze correctie is, gemiddeld, stabiel gebleven op ongeveer 1,6% van het BBP.

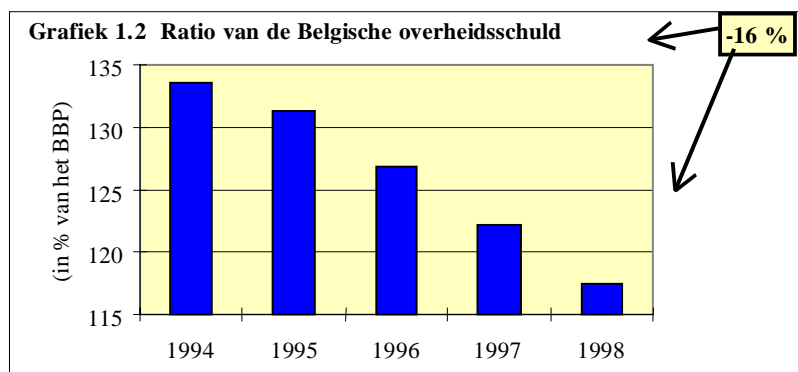
² Entiteit I is het geheel van de Federale overheid en de Sociale zekerheid en entiteit II zijn de Gemeenschappen, Gewesten en lokale overheden.

Uit tabel 1.2 blijkt dat de daling van de primaire uitgaven bijna volledig toe te schrijven is aan de inspanningen op het niveau van entiteit I, d.w.z. het geheel van de Federale overheid en de Sociale zekerheid. Dit wordt ook aangetoond in tabel 1.3 waarin het percentage van reële groei van de primaire finale uitgaven per overheidsniveau wordt voorgesteld.

Tabel 1.3 - Evolutie van de primaire finale uitgaven per overheidsniveau ¹ (Jaarlijkse wijzigingspercentages in constante frank)					
	1994	1995	1996	1997	1998 ²
Overheid	0,9	1,9	0,6	1,5	2,1
Federale Overheid	-0,2	0,8	-2,0	-0,6	0,7
Gemeenschappen en Gewesten	2,9	4,0	1,0	4,8	3,2
Sociale Zekerheid	-0,1	2,7	1,5	0,4	2,1
Lokale Overheden	4,2	-2,0	1,1	4,1	2,6

¹ Primaire uitgaven exclusief budgettaire overdrachten en exclusief aangewende ontvangsten.
² Het voorgestelde stijgingspercentage omvat noch voor de gezamenlijke overheid, noch voor de federale overheid, het gevolg van een uitzonderlijke en éénmalige uitgave van 23 miljard als kapitaaloverdrachten.

1.3 Schuldafbouw

In een periode van 4 jaar (1995-98) zal de schuldgraad van de Belgische overheid met niet minder dan 16% van het BBP zijn gedaald (zie grafiek 1.2). De vermindering van de schuldgraad, waarvan is verwacht dat die eind dit jaar 117,5 % van het BBP zal bedragen, heeft aldus een voorsprong van meer dan 2 jaar

ten opzichte van de doelstellingen uit het convergentieprogramma van 1996.

Tabel 1.4 wijst op de structurele en duurzame aard van de schuldafbouw die mogelijk werd door een hoog en stabiel primair overschot. Men stelt inderdaad vast dat voor de periode 1995-1998, 9/16 van de vermindering van de schuldgraad het gevolg is van het omgekeerd "sneeuwbaaleffect", dat sterk toeneemt in 1997-98.

De aanzienlijke daling van de ratio van de overheidsschuld ging gepaard met een zeer belangrijke daling van de interestlasten voor de gezamenlijke Belgische overheid. Deze daling werd versterkt door de gevoelige daling van de gemiddelde financieringskost van de schuld, aangezien de impliciete rente op de overheidsschuld gedaald is van 7,8 % in 1994 tot 6,4 % in 1998.

Tabel 1.4 - Opsplitsing van de wijziging van de schuldgraad¹ (in % van het BBP)				
	1995	1996	1997	1998
Wijziging van de schuldgraad	-2,2	-4,4	-4,8	-4,6
Bijdrage van :				
• het omgekeerd “sneeuwbaaleffect” ²	-1,0	-0,7	-3,6	-3,7
berekend uitgaande van :				
• het effectief primaire overschot	-5,0	-5,4	-6,0	-6,0
• het primaire overschot bij een evenwicht	+4,0	+4,7	+2,4	+2,3
• stock/flow aanpassingen ³	-1,2	-3,7	-1,2	-0,9
Schuldgraad	131,3	126,9	122,1	117,5
¹ Zie ook tabel A.1 in bijlage. ² Het omgekeerd “sneeuwbaaleffect” wordt gedefinieerd als het verschil tussen het effectief primaire overschot in het jaar t en het primaire overschot dat vereist is om de schuldratio constant te houden (zie bijlage voor berekeningsmethode). ³ In dit item zijn de gunstige gevolgen opgenomen van de verkoop van een deel van de goudvoorraad van de Nationale Bank van België, van de maatregelen voor interne consolidatie van de schuldenlast van de overheidsbesturen en van hun overschot, en van de verkoop van bepaalde financiële activa.				

1.4 Een modern beheer van de overheidsschuld

Sinds begin 1997 is het beheer van de overheidsschuld, waarvoor de Belgische Schatkist instaat, rechtstreeks gebaseerd op de zogenaamde “Benchmark Debt Portfolio”. Deze biedt een doeltreffende schuldstructuur in termen van risico en kostprijs, nl. een portefeuillestructuur waarbij de kostprijs van de schuld op middellange termijn tot een minimum wordt herleid voor een gepast risiconiveau en dit, bij zeer volatiele macro-economische scenario’s.

Dit nieuwe instrument maakte het mogelijk dat de optimale gemiddelde “duration” van de Belgische schuld tussen 3,5 jaar en 4,5 jaar bedraagt. Dit impliceert de handhaving van een kortetermijnschuld (minder dan één jaar) van ongeveer 20% van de totale portefeuille.

Eind 1996, wanneer de rente voor OLO’s op 10 jaar 6,20 % bedroeg en het verschil met de rente op 6 maand ongeveer 3% bedroeg, was de gemiddelde “duration” van de binnenlandse schuld 3,65 jaar ; deze “duration” situeerde zich dus onderaan de ladder, rekening houdend met de relatief hoge langetermijnrente. In 1998 maakte de Schatkist gebruik van de daling van de langetermijnrente en van het verschil met de kortetermijnrente en werd de gemiddelde “duration” van de schuld aldus teruggebracht tot de gemiddelde doelstelling van 4 jaar¹. Naast aanbestedingen en biedingen tot omwisselingen waarbij aan de lange looptijden voorrang is gegeven sinds begin dit jaar, heeft de Schatkist in februari 1998 een OLO-lijn op 30 jaar geopend en haar programma van OLO’s in FRF en DEM actief verdergezet, waardoor het ook mogelijk was toegang te hebben tot nieuwe investeerders.

¹ De “Duration” is de meting van de tijd die activa mog moeten lopen rekening gehouden met de tussentijdse betalingen (b.v. coupons). Deze meting maakt het mogelijk te bepalen hoe gevoelig de activa zijn voor rendementsschommelingen.

Op dezelfde manier werd het wisselkoersrisico op de schuld de voorbije twee jaar aanzienlijk beperkt. De deviezenschuld bedroeg eind 1996 7,6 % van de totale schuld. Begin 1999, na de omzetting in euro van de schuld uitgedrukt in DEM, FRF en NLG, zal deze verhouding tot ongeveer 3,5 % worden teruggebracht.

De autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de Belgische overheidsschuld hebben onlangs ook een aantal maatregelen aangenomen teneinde de financieringskost van de schuld na de komst van de euro tot een minimum te herleiden. Hierbij wordt de aandacht in het bijzonder gevestigd op de oprichting van een "Agentschap voor de Schuld" dat tot doel heeft het beheer van de overheidsschuld doeltreffender te maken.

*

* *

2. DE BELGISCHE OVERHEIDSFINANCIEN VOOR HET JAAR 1999

De twee belangrijkste kenmerken van de begroting 1999 zijn als volgt :

- enerzijds zal het globaal tekort van de Belgische overheid opnieuw dalen en zo worden teruggebracht tot maximum 1,3 % van het BBP;
- anderzijds zal de globale overheidsschuld opnieuw worden verminderd met 3 % van het BBP, nl. van 117,5 % van het BBP in 1998 tot 114,5 % van het BBP in 1999.

Die twee doelstellingen zullen worden verwezenlijkt dankzij de handhaving, voor het derde opeenvolgende jaar, van een globaal primair overschot van 6% van het BBP, evenals door een nieuwe daling van de rentelasten met 0,2 % van het BBP.

Dit is volkomen in overeenstemming met de verbintenissen die de Regering in de lente van 1998 heeft genomen om het primaire overschot te handhaven op ongeveer 6% van het BBP en aldus de overheidsschuld verder af te bouwen. Door de verwezenlijking van die doelstellingen zal de Regering ook kunnen tegemoet komen aan de aanbevelingen die de Raad van de Europese Unie in juli jl. aan de Regering heeft gericht wanneer de globale richtsnoeren voor het economisch beleid werden aangenomen.

2.1 Macro-economische hypothesen

Teneinde de geloofwaardigheid van de voor 1999 ingediende begroting te waarborgen, is de Regering uitgegaan van voorzichtige macro-economische hypothesen.

Zo heeft de Regering, wat de in aanmerking genomen economische groei betreft, afstand genomen van de gebruikelijke procedure waarbij wordt uitgegaan van de raming die het Federaal Planbureau² in juli uitvoert in het kader van de opmaak van de economische Begroting, en die dit jaar 2,6 % bedroeg. De Regering is uitgegaan van een recentere en lagere raming, nl. 2,4 %, teneinde rekening te houden met de potentiële gevolgen van de financiële crisis in de groei landen, en van een lagere wisselkoers van de dollar. Wat de rente op 3 maanden betreft, wordt uitgegaan van een hypothese van een gemiddelde van 4,1 % in 1999.

De voorzichtigheid van deze hypothesen kan worden vastgesteld wanneer die worden vergeleken met de economische vooruitzichten van de Europese Commissie van de herfst 1998. In deze vooruitzichten werd, voor België, uitgegaan van een stijgingspercentage van het BBP van 2,5 % en van een kortetermijnrente van 3,5 % in 1999.

Tabel A.2 in bijlage geeft de belangrijkste hypothesen weer waarop de begroting 1999 is gebaseerd.

² Voor rekening van het Instituut voor de Nationale Rekeningen.

2.2 Begrotingsdoelstellingen per entiteit

De tabel hierna vermeldt de doelstellingen voor 1999 inzake netto financieringsbehoeften en primaire saldi, zowel voor de gezamenlijke overheid als voor entiteit I en entiteit II.

Tabel 2.1 - Doelstellingen inzake primair overschot en NFB (in % van het BBP)			
	1997	1998	1999
Entiteit I ¹			
Primair overschot	5,2	5,3	5,3
Interestlasten	7,1	6,8	6,7
NFB	2,0	1,5	1,3
• Federale overheid	2,3	1,6	1,6
• Sociale zekerheid	-0,3	-0,2	-0,3
Entiteit II ¹			
Primair overschot	0,8	0,6	0,7
Interestlasten	0,7	0,7	0,7
NFB	-0,1	0,1	0,0
Entiteit I en II			
Totale ontvangsten ²	47,2	47,0	46,7
Totale uitgaven ²	41,2	41,0	40,7
Primair overschot	6,0	6,0	6,0
Interestlasten	7,8	7,5	7,3
NFB	1,9	1,6	1,3
¹ Entiteit I is het geheel van de Federale overheid en de Sociale zekerheid en entiteit II zijn de Gemeenschappen, Gewesten en lokale overheden. ² Ramingen/vooruitzichten voor 1998-99.			

De tabel hierboven noopt tot de volgende commentaar :

- Wat entiteit I betreft, kadert de doelstelling van een primair overschot van 5,3 % van het BBP in de nagestreefde doelstelling van een globaal primair overschot van 6% van het BBP, waarbij wordt tegemoet gekomen aan de aanbeveling van een minimum primair overschot van 5,3 % van het BBP voor entiteit I, zoals geformuleerd door de afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” van de Hoge Raad van Financiën (HRF)³.

³ De HRF is een onafhankelijk adviesorgaan dat samengesteld is uit deskundigen. Op geregelde tijdstippen formuleert het aanbevelingen aan de verschillende Belgische overheden met het oog op de bepaling van begrotingsdoelstellingen op korte, middellange en lange termijn. In het kader van het convergentieprogramma van België van december 1996 werd aan de HRF ook de opdracht gegeven een verslag verder voor te leggen betreffende de uitvoering van het convergentieprogramma in de loop van het voorafgaande jaar. Aldus wordt door die groep elk jaar een advies geformuleerd en bekendgemaakt betreffende de uitvoering van het convergentieprogramma, waar veel aandacht wordt aan besteed door de verschillende betrokken overheidsniveaus.

- Voor wat betreft entiteit II, stemt het begrotingevenwicht overeen met de doelstelling die de HRF heeft herhaald in zijn verslag van juni 1998. Bovendien stemt het ook overeen met de verbintenis die de Gemeenschappen en Gewesten voor 1999 hebben aangegaan in het kader van het Samenwerkingsakkoord dat met de Federale Regering op 17 juli 1996 is gesloten voor de periode 1996-1999.

2.3 Een begroting met prioriteiten

De begroting voor het jaar 1999 werd opgesteld in functie van de verwachte budgettaire verwezenlijkingen voor 1998, die kaderen in een gunstige context, gekenmerkt door de gunstige toestand van de ontvangsten die door de groei zijn ondersteund, en door lage rentevoeten.

Het herstel van een gunstige begrotingstoestand heeft het aldus voor de Regering mogelijk gemaakt te beschikken over beperkte, maar reële, marges om voorzichtig nieuwe acties te ontwikkelen in domeinen die prioritair worden geacht.

Aldus kwam de werkgelegenheid op de eerste plaats -- overeenkomstig het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid -- met belangrijke inspanningen ten voordele van de ondernemingen via bijkomende verminderingen van werkgeversbijdragen (voor een bedrag van 18 miljard aan kruissnelheid) vanaf 1 juli, en ten gunste van de non-profit sector (voor een bedrag van ongeveer 10 miljard). Er dient eveneens te worden opgemerkt dat de regering heeft beslist de verlaging van de werkgeversbijdragen met 6 maanden uit te stellen teneinde het primair overschot op 6% van het BBP te behouden.

Naast de verdere modernisering van het gerechtelijk apparaat en de uitvoering van een politiehervorming, voorziet de begroting 1999 ook in een aantal doelgerichte maatregelen in de sociale sector, teneinde beter te beantwoorden aan de sociale noden van de zwakste bevolkingsgroepen. De begroting 1999 voorziet ook in de volledige herindexering van alle belastingschalen en in de beperking van fiscale discriminaties tussen gehuwde en ongehuwde echtparen. Deze beslissingen leiden tot een aanzienlijke verlaging van de globale fiscale en parafiscale druk, in het kader van een beheersing van de primaire uitgaven.

Wat de schuldgraad tenslotte betreft, zou eind 1999 een doelstelling van vermindering van de geconsolideerde brutoschuld tot 114,5 % van het BBP moeten worden bereikt, hoofdzakelijk dankzij het omgekeerd "sneeuwbaaleffect".

2.4 Opvolging van de uitvoering van de Begroting 1999

De Regering verbindt zich ertoe dat de norm tot stabilisering van het primaire overschot op 6% wordt nageleefd, door indien nodig bijsturende maatregelen te nemen bij de begrotingscontrole van begin volgend jaar.

Deze verbintenis van de Regering kadert in het perspectief van de Muntunie zoals bepaald in het Verdrag van Maastricht.

*
* *

3. BEGROTINGSSTRATEGIE VOOR 2000-2002

3.1 Een doelstelling van stabilisering van het primaire overschot op 6% van het BBP

De begrotingsstrategie die België in de komende jaren zal volgen, steunt op de verbintenis het primaire overschot van de gezamenlijke overheid op middellange termijn te handhaven op ongeveer 6 % van het BBP.

Deze politieke verbintenis werd genomen in het kader van de besprekingen ter voorbereiding van de Europese Top van 1 mei. Hierdoor kon de Europese Commissie aanbevelen dat België reeds vanaf 1 januari 1999 tot de eenheidsmunt mocht toetreden.

Aldus is deze doelstelling van een primair overschot van 6 % van het BBP de nieuwe referentie van het komende Belgische begrotingsbeleid.

3.2 Gevolgen van de 6 %-norm in een macro-economisch referentiescenario

3.2.1 *Begrotingsnormen die voor entiteit I en II in aanmerking zijn genomen*

In de lijn van het Jaarverslag 1998 van de HRF, zal de globale norm van primair overschot, voor de periode 2000-2002, worden vertaald in :

- een doelstelling van stabilisering van het primaire overschot van entiteit I op het niveau dat voorzien is voor 1999 (5,3 % van het BBP) ;
- een doelstelling van begrotingsevenwicht voor entiteit II, dat voortvloeit uit zowel de consolidatie, op het niveau van elke deelstaat, van de genormeerde scenario's voor stabilisering van hun schuldgraad, zoals aanbevolen door de HRF, op grond van de bestaande financieringswetten, als uit de regel van begrotingsevenwicht voor de lokale overheden.

3.2.2 *Macro-economische referentieprojectie*

Met het oog op het onderzoek van de gevolgen van de 6% norm voor het begrotingstekort en de ratio van de overheidsschuld, werd door het Federaal Planbureau een macro-economische projectie voorbereid, uitgaande van de internationale omgeving op middellange termijn die de Europese Commissie in aanmerking heeft genomen.

Rekening houdend, echter, met de onzekerheden die doorwegen op de economische vooruitzichten, werd het groeipercentage van het marktpotentieel voor de Belgische uitvoer, voor de periode 2000-2002, teruggebracht tot 4,9 %, hetzij het groeicijfer van onze uitvoermarkten over de periode 1970-1998, in plaats van 6,2 % in het scenario van de Commissie.

Bovendien wordt opgemerkt dat van de volgende veronderstelling wordt uitgegaan :

- voor 1999, een groei van het BBP van 2,4 %, hetzij de in de begroting 1999 in aanmerking genomen hypothese ;
- voor 2000-2002, een evolutie van de verschillende categorieën van ontvangsten en primaire uitgaven, bij ongewijzigd beleid en wetgeving, waarin de indexering van de belastingschalen en de vermindering van de sociale bijdragen die door de Regering aangekondigd werd voor de periode in kwestie, is opgenomen;
- de hypothesen inzake rentevoeten die de Europese Commissie in aanmerking heeft genomen. Die hypothesen kunnen worden beschouwd als voorzichtige hypothesen, aangezien de in aanmerking genomen internationale context minder gunstig is dan deze van de Europese Commissie. Er wordt ook opgemerkt dat de rente op 10 jaar (5,2 %) duidelijk hoger is dan de huidige rente voor deze looptijd, en dat de in aanmerking genomen rente op 3 maand (3,7 %) het gemiddelde bedraagt van de momenteel geraamde “forward rate”.

De macro-economische resultaten van die projectie zijn in detail vermeld in tabel A.3 in bijlage en zijn samengevat in tabel 3.1 hierna. De aandacht wordt erop gevestigd dat voor de periode 2000-2002 de groei gehandhaafd wordt op 2,3 % per jaar, hetzij het niveau van de raming van de Europese Commissie voor de potentiële groei van de Belgische economie.

Tabel 3.1 - Macro-economisch referentiescenario ¹											
(in %)											
BBP (volume)			BBP-deflator			Kortetermijnrente			Langetermijnrente		
2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
2,3	2,3	2,3	1,1	1,1	1,1	3,7	3,7	3,7	5,2	5,2	5,2

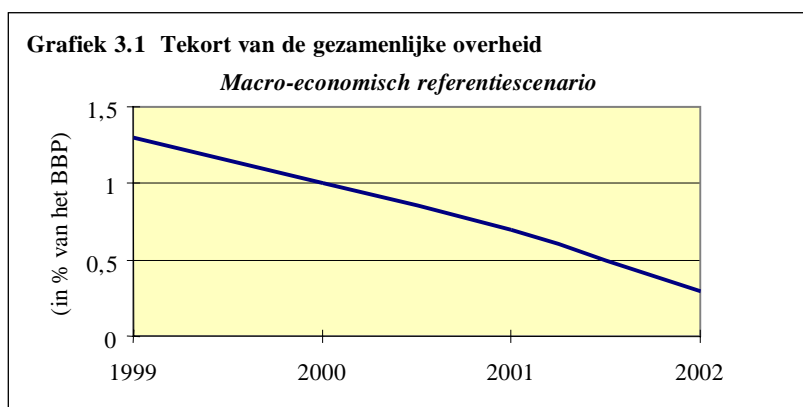
¹ Zie ook tabel A.3 in bijlage.

3.2.3 Genormeerd begrotingstraject

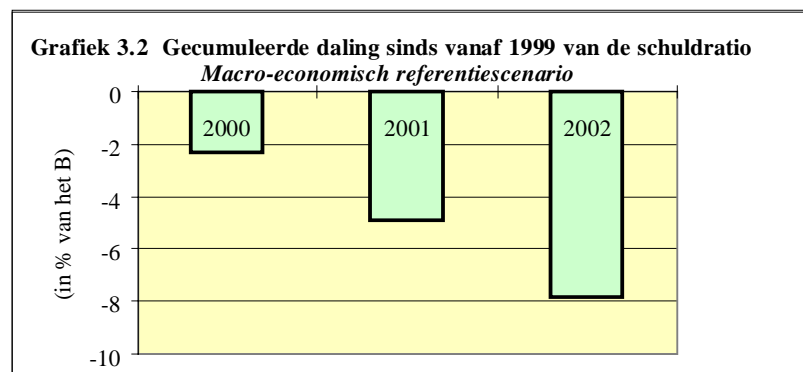
De gevolgen van de norm tot stabilisering van het primaire overschot op 6% zijn vermeld in tabel 3.2, waarbij men zich baseert op de resultaten van de referentieprojectie en waarbij dezelfde hypothesen inzake rentevoet in aanmerking worden genomen als door de Europese Commissie.

Tabel 3.2 - Genormeerd begrotingstraject				
(in % van het BBP)				
Macro-economisch referentiescenario				
	1999	2000	2001	2002
Entiteit I				
Primair overschot	5,3	5,3	5,3	5,3
Interestlasten	6,6	6,3	6,0	5,6
NFB	1,3	1,0	0,7	0,3
Entiteit II				
Primair overschot	0,7	0,7	0,7	0,7
Interestlasten	0,7	0,7	0,7	0,7
NFB	0,0	0,0	0,0	0,0
Entiteit I en II				
Primair overschot	6,0	6,0	6,0	6,0
Interestlasten	7,3	7,0	6,7	6,3
NFB	1,3	1,0	0,7	0,3
Schuldgraad	114,5	112,2	109,6	106,8

Uit tabel 3.2 blijkt dat de stabilisering van het primaire overschot van de gezamenlijke overheid op 6,0 % van het BBP tot gevolg heeft dat de netto financieringsbehoefte van de gezamenlijke overheid daalt van 1,3 % van het BBP in 1999 tot 0,3 % in 2002. Het leidt ook tot een verdere schuldafbouw tegen een gemiddeld jaarlijks tempo van bijna 3 punten van het BBP en tot een daling van de globale interestlasten, tussen 1999 en 2002, van 7,3 % van het BBP tot 6,3 %. Deze daling wordt niet alleen verklaard door de daling van de schuldratio, maar ook door de daling van de impliciete rente op de schuld, die verband houdt met de omvang van de tijdens de jaren 2000-2002 te herfinancieren bedragen en met het rentevershil tussen de leningen die vervallen en de nieuwe leningen.

saneringsinspanningen van de voorbije jaren.

Het vooruitzicht dat door die projectie ontstaat, bevestigt dat de norm van primair overschot van 6 % aangepast is aan de toestand van de Belgische overheidsfinanciën.

Ten opzichte van de toestand in de jaren 80, betekent de verwachte evolutie een fundamenteel herstel, dat mogelijk werd dankzij de

In structurele termen, is er ook een belangrijke verbetering van de begrotingstoestand. Inderdaad, op grond van de door de Europese Commissie gevolgde methodologie, kan het structurele tekort van België, nl. de netto financieringsbehoefte "gezuiverd" van de conjuncturele bestanddelen, geraamd worden op ongeveer 1,3

% van het BBP in 1999⁴. Hieruit volgt dat door de handhaving van de norm van een primair overschot van 6 % in 2000-2002, het globale structurele begrotingstekort van België tegen het jaar 2002 nagenoeg zou kunnen worden weggewerkt, onder overigens gelijke omstandigheden (zie tabel 3.3).

⁴ Deze raming is gebaseerd op de veronderstelling dat het productieverfchil (output-gap) in 1999 zou verdwijnen en de reële groei van het BBP 2,4% zou bedragen.

Tabel 3.3 - Structurele saldi van de gezamenlijke overheid <i>Macro-economisch referentiescenario</i>						
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
BBP (volume) ¹	3,0	2,9	2,4	2,3	2,3	2,3
Potentieel BBP ¹	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3
Output gap ²	-0,7	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Globaal tekort ²	1,9	1,6	1,3	1	0,7	0,3
Structureel primair overschot ²	6,3	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0
Structureel globaal tekort ²	1,6	1,4	1,3	1,0	0,7	0,3
¹ Jaarlijks stijgingspercentage. ² In % van het BBP.						

3.2.4 De rentegevoeligheid van het begrotingstraject

De rentegevoeligheid van de Belgische overheidsfinanciën is weergegeven in tabel 3.4.

Ook wordt opgemerkt dat door de bijwerking van de “Benchmark Debt Portfolio” de structuur van de overheidsschuld aangepast is aan de situatie van de Belgische overheidsfinanciën. Zo kan worden aangetoond dat voor een terugkeer van het “sneeuwbaaleffect” binnen de twee volgende jaren, de korte- en langetermijnrente begin 1999 zou moeten stijgen tot respectievelijk 10% en 13%. Dit is een totaal onwaarschijnlijk scenario.

Tabel 3.4 - Gevolgen voor de interestlasten van een stijging van de rentevoeten met 50 procentpunten op 1 januari 2000 (in miljarden frank)				
	Gevolg van de stijging van de kortetermijnrente	Gevolg van de stijging van de langetermijnrente	Totaal gevolg	In % van het BBP
200020012002	8,1	0,0	8,1	0,08
	8,2	5,6	13,8	0,14
	8,3	10,7	19,0	0,18

3.2.5 De haalbaarheid van de norm van primair overschot

In principe kan de overheid door het behoud van het primaire overschot op 6 % van het BBP, haar primaire uitgaven en overheidsontvangsten tegen hetzelfde tempo als het BBP laten toenemen. De druk op het begrotingsbeleid in de loop van de periode 2000-2002 zal dus veel minder zwaar zijn dan tijdens de voorbije jaren.

Niettemin zal bij de opmaak van elke begroting de echte manoeuvreerruimte die voor de Regering zal ontstaan, afhangen van de spontane evolutie van het primaire overschot, bij ongewijzigd beleid en wetgeving. Zo zal door elke “spontane” daling van de ratio van de totale overheidsontvangsten ten opzichte van het BBP, de marge van reële groei van de primaire uitgaven dalen onder het percentage van reële groei van het BBP.

Rekening houdend hiermee, en teneinde zich te richten naar de gedragscode betreffende de inhoud van de stabiliteitsprogramma's, die op Europees niveau werd aangenomen, wenste de Regering te beschikken over een evaluatie van de “spontane” evolutie van de totale ontvangsten gekoppeld aan de macro-economische referentieprojectie. Deze evaluatie werd door het Federaal Planbureau uitgevoerd. Alle parameters van de fiscale wetgeving, in het bijzonder de belastingtarieven, zijn constant gebleven, uitgezonderd :

- de schalen van de personenbelasting (PB), die geïndexeerd worden aan de prijsstijging vanaf het aanslagjaar 2000;
- de tarieven van de sociale bijdragen die werden verlaagd om de sociale lasten te verminderen met jaarlijks 18 miljard (vanaf 1 juli 1999), zoals bepaald in het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid.

Deze twee hypothesen kaderen in de doelstellingen die de Regering heeft aangenomen voor haar economisch beleid op middellange termijn. De eerste hypothese geeft de wil van de Regering weer om de evolutie van de PB ten opzichte van de inflatie opnieuw neutraal te maken en aldus bij te dragen tot een verlaging van de fiscale druk in België. De tweede hypothese bevestigt de beslissing van de Regering om de loonkosten te verlagen door de werkgeversbijdragen geleidelijk in overeenstemming te brengen met het gemiddelde in onze buurlanden in een termijn van zes jaar.

Deze hypothesen, in het kader van de macro-economische referentieprojectie, leiden tot een daling met 0,8 % van het BBP van de ratio van de totale overheidsontvangsten, waarvan een daling van de sociale lasten met 0,6 % van het BBP.

Tabel 3.5 toont de evolutie van de primaire overheidsuitgaven die verenigbaar is met deze spontane evolutie van de totale overheidsontvangsten en met de stabilisering van het primaire overschot op 6%. In het kader van de referentieprojectie, en bij ongewijzigd beleid inzake alternatieve financiering van de sociale zekerheid, impliceert dit traject een beperking van het groeitempo van de reële primaire uitgaven tot een maximum van ongeveer 1,6 % per jaar⁵, wat houdbaar lijkt -- rekening houdend met de beschikbare gegevens en vooruitzichten bij ongewijzigd beleid. Dit resultaat levert een belangrijk referentiepunt voor het Belgische begrotingsbeleid op middellange termijn.

⁵ *Raming die op de BBP-deflator is gebaseerd.*

Tabel 3.5 - Spontane evolutie van de totale overheidsontvangsten ¹ (in % van het BBP)					
	1999	2000	2001	2002	Verandering 2002/1999
Fiscale ontvangsten	31,5	31,5	31,4	31,4	-0,1
Sociale bijdragen	13,9	13,7	13,5	13,3	-0,6
Andere ontvangsten	1,2	1,2	1,2	1,2	-0,1
-> Totale ontvangsten	46,7	46,4	46,1	45,9	-0,8
Primaire uitgaven ²	40,7	40,4	40,1	39,9	-0,8

¹ Evolutie berekend in het kader van de macro-economische referentieprojectie.
² Evolutie van de ratio van de primaire uitgaven die verenigbaar is met de spontane evolutie van de totale overheidsuitgaven en met de stabilisering van het primaire overschot van de gezamenlijke overheid op 6% van het BBP.

3.3 Wat als de groei overeenstemt met de vooruitzichten van de Europese Commissie ?

In het middellange-termijnsce­nario van de Europese Commissie wordt uitgegaan van een handhaving van de economische groei in België op een gemiddeld niveau van 2,8 % per jaar, in 2000-2002 (zie tabel 3.6).

De Regering stond erop te verduidelijken wat ze zou doen, indien dit groeiscenario werd bevestigd. Door aldus haar standpunt te verduidelijken betreffende de rol van de automatische stabilisatoren, wenst de Regering ertoe bij te dragen het aannemen van een gepaste “policy mix” op het niveau van de eurozone te vergemakkelijken. Dit kadert aldus in de procedures voor coördinatie van het economisch beleid die op de Europese Raad van Luxemburg werden goedgekeurd.

Tabel 3.6 - Macro-economisch scenario van de Europese Commissie (in %)											
BBP (volume)			BBP (deflator)			Kortetermijnrente ¹			Langetermijnrente ¹		
2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
2,7	2,9	2,8	1,5	1,5	1,7	4,1	4,3	4,3	5,5	5,5	5,5

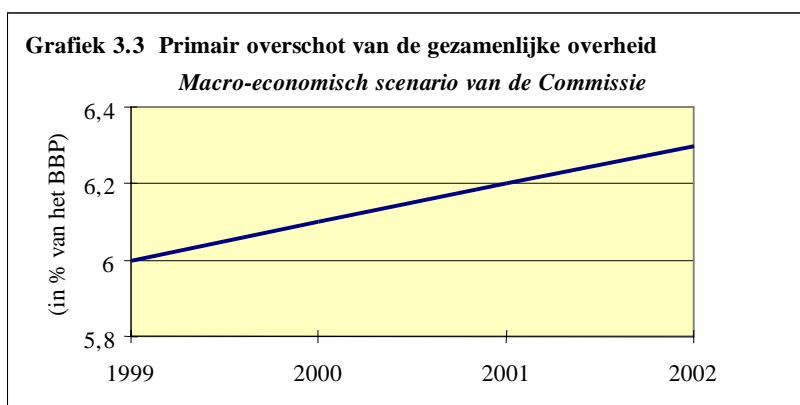
¹ Uit voorzichtigheid, en coherentie ten opzichte van de macro-economische referentieprojectie, werden de hypothesen inzake marktrentevoeten opwaarts herzien ten opzichte van het scenario op middellange termijn van de Commissie.

Indien de economische omstandigheden beter evolueren dan voorzien, vindt de Regering het redelijk de volgende regel van de conjuncturele boni aan te nemen :

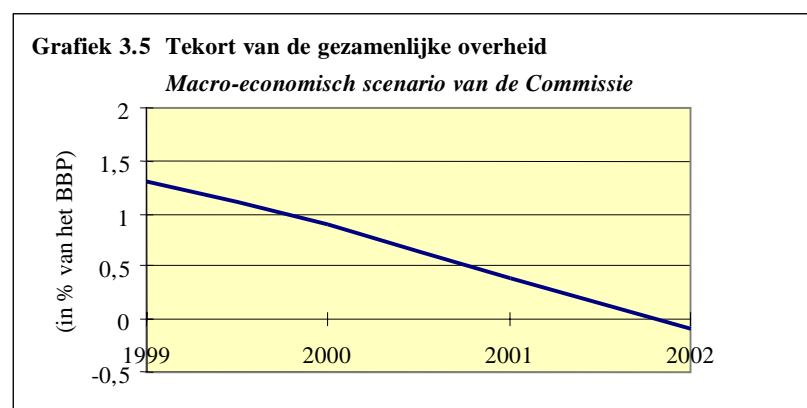
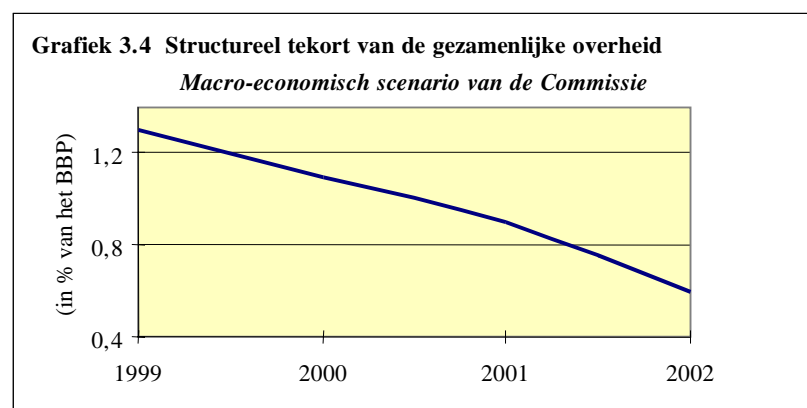
- in geval van een verwachte groei tussen 2,3 % en 2,7 % per jaar, zou de spontane groei van het primaire overschot die bij ongewijzigd beleid zou kunnen optreden, gedeeltelijk (minimum 1/3) moeten worden aangewend voor een sterkere daling van het begrotingstekort, en gedeeltelijk voor de financiering van prioritair geachte initiatieven. De Regering zal bij het bepalen van haar prioriteiten vermijden dat de begrotingen voor de komende jaren worden belast met maatregelen die in een context van normale groei niet houdbaar zouden zijn;
- in geval van een verwachte groei van meer dan 2,7 % per jaar, zou de Regering de groei volledig moeten aanwenden voor een vermindering van het tekort.

Door het aannemen van deze regel, meende de Regering dat voor een groei tussen 2,3 en 2,7 % , de nood om een cyclische veiligheidsmarge te vormen, minder dringend is, onder meer omdat uit de ervaring blijkt dat de waarschijnlijkheid van een belangrijke conjunctuurvertraging klein is wanneer het percentage van reële groei schommelt rond de potentiële groei. Daarentegen, wanneer de verwachte groei hoger ligt dan een bepaalde grens -- die op 2,7 % is vastgelegd -- is die groei uitzonderlijk en is er een groter risico van een plotse conjunctuurvertraging. Dit rechtvaardigt dat een veiligheidsmarge wordt ingebouwd om de negatieve weerslag van een verzwakking van de groei gemakkelijker te kunnen opvangen.

Er wordt ook opgemerkt dat de Regering van mening is dat een deel van de conjuncturele boni zou moeten worden aangewend voor de daling van het tekort, teneinde gedurende nog enkele jaren de daling van het structureel tekort aan een bevredigend tempo te verzekeren, overeenkomstig de Europese aanbevelingen.

die de Europese Commissie op middellange termijn verwacht, en de positieve weerslag van de automatische stabilisatoren in een periode van hoogconjunctuur.

Grafiek 3.3 toont de stijging van het primaire overschot van de gezamenlijke overheid, die -- bij ongewijzigd beleid -- zou kunnen worden verwacht ingevolge de toepassing van de regel van de conjuncturele boni⁶ in het door de Europese Commissie bepaalde macro-economisch scenario. Deze stijging geeft de hoge groei weer

Grafiek 3.4 toont aan dat het tekort dat in het scenario tegen het jaar 2002 is verwacht, volledig zou kunnen worden weggewerkt, ondanks het feit dat de in aanmerking genomen rentevoeten minder gunstig zijn dan deze die de Europese Commissie voorstelt. Er wordt ook opgemerkt dat de evolutie van het tekort gunstiger is dan de verwachte evolutie in het macro - economisch referentiescenario.

Desondanks is het structureel tekort dat in dit scenario verwacht is tegen het jaar 2002 wat hoger dan het verwachte tekort in het macro-economisch referentiescenario (zie grafiek 3.5), aangezien, wanneer de groei tussen 2,3 % en 2,7% bedraagt, de conjuncturele boni

slechts gedeeltelijk worden aangewend voor een vermindering van het tekort. Er wordt echter opgemerkt dat deze benadering verenigbaar is met de verdere daling van het structureel tekort van de gezamenlijke overheid, dat in dit scenario in de richting gaat van 0,5 % van het BBP.

*
* *

⁶ Er is uitgegaan van de veronderstelling dat de stijging van het primaire overschot van de gezamenlijke overheid gelijk is aan één derde van de helft van het verschil tussen de reële groei van het BBP en 2,3 %, wanneer de groei tussen 2,3% en 2,7 % per jaar bedraagt, en aan de helft van het verschil wanneer de groei hoger is . Bij deze hypothese gaat men uit van de veronderstelling dat, bij ongewijzigd beleid, het primaire overschot van de gezamenlijke overheid gemiddeld stijgt met de helft van het verschil tussen de reële groei van het BBP en 2,3 %, wat op een spontane wijze gebeurt. Door de resultaten die onder punt 3.1.5 zijn voorgesteld, kan deze hypothese als redelijk worden beschouwd.

4. OPVOLGING VAN HET STABILITEITSPROGRAMMA

Het convergentieprogramma van 1996 heeft aan de afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” van de Hoge Raad van Financiën (HRF) de opdracht gegeven om aan het begin van elk jaar een advies uit te brengen omtrent de uitvoering van het convergentieprogramma tijdens het jaar daarvoor.

De Regering is van mening dat deze adviezen nuttig zijn gebleken om het begrotingsbeleid volgens de in het convergentieplan uitgestippelde evolutie te handhaven. Daarom stelt zij voor dat de HRF zijn opdracht voortzet en elk jaar een advies voorbereidt over de verwezenlijking van de doelstellingen van het stabiliteitsprogramma.

*
* *

5. BESLUIT

Tijdens deze legislatuur heeft de Regering zich tot taak gesteld om op definitieve en onomkeerbare wijze de drie belangrijkste doelstellingen van haar beleid te verwezenlijken, namelijk:

- de toetreding en deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie verzekeren onder de meeste gunstige omstandigheden ;
- de werkloosheid verder doen dalen dankzij een stabiel economisch klimaat en een werkgelegenheidsbeleid;
- de structurele basis van België en de kwaliteit van de overheidsdiensten versterken, teneinde een kader te handhaven dat gunstig is voor de economische dynamiek en voor de welvaart van de bevolking.

De kwalificatie van België om deel te nemen aan de invoering van de eenheidsmunt op 1 januari 1999, de goedkeuring en de uitvoering van het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid en de diepgaande hervorming van Justitie en de Politiediensten zijn belangrijke etappes op weg naar de verwezenlijking van de doelstellingen van de Regering.

Ook inzake structureel beleid werd vooruitgang geboekt, zoals aangetoond in het verslag dat de Regering op 10 december jl. heeft aangenomen, met toepassing van de besluiten van de Europese Raad van Cardiff. De genomen acties maakten het met name mogelijk de omzetting van de Europese richtlijnen in het Belgisch recht te bespoedigen, de deelname van de Staat aan de financiering van de privé-sector te beperken, en de werking van de goederen-, diensten- en kapitaalmarkten te verbeteren.

De nadruk wordt ook gelegd op het belang van het interprofessioneel akkoord dat de sociale partners op 17 november jl. hebben gesloten voor de jaren 1999-2000. Door het aannemen van een norm waarbij de nominale groei van de lonen in het geheel van de privé-sector op 5,9 % wordt vastgelegd, erkenden de sociale partners de noodzaak de toename van de gemiddelde loonkost in België te beperken tot de voorziene gemiddelde toename van de loonkost bij onze drie belangrijkste handelspartners. Dit akkoord vertaalt de wil van de Belgische sociale partners om de prijs- en kostenstabiliteit te vrijwaren, en bijgevolg, de concurrentiekracht van de Belgische ondernemingen.

Dit akkoord kadert ook perfect in het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid aangezien ook een pro-actieve houding inzake opleiding en werkgelegenheid wordt aangenomen. In het bijzonder wordt opgemerkt dat de ondernemingen zich ertoe hebben verbonden een aanzienlijker deel van hun loonmassa aan te wenden voor de permanente vorming van hun personeel. Bovendien hebben de sociale partners het beginsel aanvaard dat de vermindering van de werkgeversbijdragen inspanningen inzake opleiding en werkgelegenheid rechtvaardigen. Het Belgisch Actieplan voor de Werkgelegenheid en het interprofessioneel akkoord vullen elkaar dus aan en het één versterkt het ander : de naleving van de verbintenissen die de Regering en de sociale partners hebben aangegaan, zal de grondslagen van een duurzame en niet-inflatoire groei die arbeidsplaatsen creëert, versterken.

De goedkeuring van dit stabiliteitsprogramma, zoals voorgesteld in dit document, heeft tot doel dit gunstig perspectief te versterken. De uiteengezette strategie zal België de mogelijkheid bieden om de 21ste eeuw binnen te treden met een begrotingssituatie die dichtbij het evenwicht ligt of zelfs een overschot vertoont. Dit vooruitzicht zal de overheid de mogelijkheid bieden om de automatische stabilisatoren hun gang te laten gaan in de loop van de conjunctuurcycli en te vermijden dat België terugvalt in een situatie met een buitensporig tekort.

De strategie voor stabilisering van het primaire overschot zou het eveneens mogelijk moeten maken dat de schuldgraad binnen vijf jaar tot ongeveer 100% van het BBP wordt teruggebracht, en kan er aldus toe bijdragen dat de schuld verder wordt afgebouwd. Het succes hiervan zal België in staat stellen om, in stabiele financiële omstandigheden, de uitdaging aan te gaan ten aanzien van de sociale en demografische mutaties in het tweede decennium van volgende eeuw.

De voordelen die België dus van de norm van een primair overschot van 6% kan verwachten, zijn op korte en lange termijn aanzienlijk. Daarom heeft de Regering daarmee ingestemd, aangezien ze van mening is dat deze norm zeer goed is aangepast aan de begrotingssituatie van de Belgische overheidsfinanciën. Dit principe werd eveneens bevestigd door de globale richtsnoeren voor het economisch beleid, die in juli 1998 op Europees niveau werden goedgekeurd.

De Regering heeft vertrouwen in de steun die dit stabiliteitsprogramma -- de doelstellingen ervan en de vooruitzichten die het biedt -- van het Parlement en de Belgische bevolking zal genieten.

Tabel A.1 -Berekening van het omgekeerd “sneeuwbaaleffect” (in % of % van het BBP)					
	1994	1995	1996	1997	1998
Schuldgraad	133,5	131,3	126,9	122,1	117,5
Impliciete rentevoet (i)	7,8	6,9	6,6	6,4	6,4
Nominale groei van het BBP (g)	4,9	3,9	2,9	4,5	4,5
Verschil (i-g)	2,9	3,1	3,7	2,0	2,0
Primair saldo bij een evenwicht (e) ¹	3,7	4,0	4,7	2,4	2,3
Effectief primair saldo (s)	5,2	5,0	5,4	6,0	6,0
Omgekeerd “sneeuwbaaleffect” (e-s)	1,5	1,0	0,7	3,6	3,7

¹ *nl. het primaire overschot dat, rekening houdend met het verschil tussen de gemiddelde impliciete rente op de schuld en de nominale groei van het BBP, evenals met de oorspronkelijke schuldratio, een stabilisering van de schuldgraad mogelijk zou maken.*

BIJLAGE 2

Tabel A.2 - Macro-economisch kader van de Begroting 1999 (Wijzigingspercentages in volume - tenzij anders vermeld)			
	1997	1998	1999
Privé-verbruik	2,1	2,8	2,1
Overheidsverbruik	1,1	1,1	1,6
Bruto kapitaalvorming	5,4	4,8	3,5
Totale binnenlandse vraag	2,2	3,0	2,3
Uitvoer	5,9	5,1	4,3
Invoer	5,1	5,5	4,4
Bruto binnenlands product	2,9	2,8	2,4
Consumtieprijzen (%)	1,6	1,1	1,3
Gezondheidsindex (%)	1,3	1,3	1,4
BBP-deflator (%)	1,4	1,4	1,4
Reëel beschikbaar inkomen	0,8	2,4	1,5
Spaarquote (%)	15,2	14,8	14,4
Totale werkgelegenheid (wijziging in duizenden)	18,5	45,5	41,8
Werkloosheidsgraad (Eurostat standaard, jaargemiddelde)	9,3	8,6	8,1
Saldo lopende rekening (in % van het BBP)	5,4	5,7	5,8
Kortetermijnrente (%)	3,4	3,7	4,1
Langetermijnrente 10 jaar (%)	5,8	5,0	4,6

Tabel A.3 - Belangrijkste macro-economische resultaten van de referentieprojectie ¹ (wijzigingspercentages in volume - tenzij anders vermeld)				
	2000	2001	2002	Gemid-delde 2000-2002
Privé-verbruik	2,1	2,0	2,0	2,0
Overheidsverbruik	1,2	1,2	1,0	1,1
Bruto kapitaalvorming	3,4	2,9	3,2	3,1
Totale binnenlandse vraag	2,1	2,1	2,1	2,1
Uitvoer	4,5	4,8	4,7	4,7
Invoer	4,4	4,7	4,6	4,6
Bruto binnenlands product	2,3	2,3	2,3	2,3
Consumtieprijzen (%)	1,2	1,2	1,3	1,3
Gezondheidsindex (%)	1,3	1,3	1,3	1,3
BBP-deflator (%)	0,9	1,1	1,1	1,1
Reëel beschikbaar inkomen	2,1	2,1	2,0	2,1
Spaarquote (%)	15,6	15,6	15,6	15,6
Totale werkgelegenheid (wijziging in duizenden)	26,0	20,5	22,3	22,9
Saldo lopende rekening (in % van het BBP)	5,8	5,9	6,0	5,9
Potentieel uitvoermarkt (%)	4,9 ²	4,9 ³	4,9 ³	4,9
Invoerprijzen van niet-energiegoederen in BEF (%)	2,2	2,0	2,0	1,8
Invoerprijzen van energieprodukten in BEF (%)	7,0	2,0	2,0	3,7
Kortetermijnrente (%)	3,7	3,7	3,7	3,7
Langetermijnrente (%)	5,2	5,2	5,2	5,2
<p><i>1 Deze projectie is een verderzetting van de macro-economische hypothesen waarop de begroting 1999 steunt, waarbij men zich baseert op de recentste cijfers die door de Europese Commissie zijn berekend wat de buitenlandse context betreft, uitgezonderd voor het stijgingspercentage van de potentiële uitvoermarkt.</i></p> <p><i>De hypothesen inzake overheidsfinanciën stemmen overeen met een scenario van ongewijzigd beleid en wetgeving. De hypothese van ongewijzigde wetgeving heeft hoofdzakelijk betrekking op verplichte heffingen, vervangingsinkomens; de hypothese van ongewijzigd beleid betreft hoofdzakelijk uitgavencategorieën die het voorwerp zijn van jaarlijkse begrotingsbeslissingen (investeringen, aankopen van goederen en diensten, werkgelegenheid in de openbare sector).</i></p> <p><i>Wat de verplichte heffingen betreft, zijn alle parameters van het fiscaal beleid, in het bijzonder de tarieven, dus gelijk gebleven over de periode, uitgezonderd de schalen van de PB, die vanaf het aanslagjaar geïndexeerd zijn, en de tarieven van de sociale bijdragen, die met 18 miljard worden verminderd (vanaf 1 juli 1999) zoals bepaald in het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid. Deze daling van de sociale lasten, samen met het behoud van de loonmatiging, verklaart de lage inflatie die in deze projectie is vastgesteld.</i></p> <p><i>Wat de uitgaven betreft, is de projectie gebaseerd op een scenario waarbij het strak begrotingsbeleid van de voorbije jaren wordt gehandhaafd. Dit betreft in het bijzonder de werkgelegenheid in de openbare sector en de primaire uitgaven voor de sociale zekerheid, waarvan de groei overeenstemt met de potentiële groei.</i></p> <p><i>2 In plaats van 5,9 dat de Commissie in aanmerking neemt in haar scenario voor middellange termijn.</i></p> <p><i>3 In plaats van 6,3 dat door de Commissie in aanmerking is genomen.</i></p>				